

Daf Panorama

La Yéchiva Ohaveï Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib
Complément à l'étude du Daf Hayomi

Baba Batra, Daf 22

דף כב

א. רוכלים. ב. סוחרים. ג. רב אדא. ד. הסומך כותל. ה. מרחיק הכותל. ו. בצד חלון. ז. שובך. ח. מזחילה.

א. רוכלין המחזרין בעירות אין בני המדינה יכולים לעכבם שתקנת עזרא היא שיהיו מחזרין כדי שיהיו הבשמים מצויים לבנות ישראל הגה ולכן נ"ל דוקא מוכרי בשמים וכי האי גוונא אבל בשאר דברים אין חילוק בין רוכל לאחר, ע"כ. אבל אינם קובעים מקום ויושבים בו אלא מדעת בני העיר ואם תלמיד חכם הוא קובע בכל מקום שירצה הגה וה"ה מלמדי תינוקות דינן כת"ח (ח"מ קנו, ו).

ב. הסוחרים שמביאים סחורתם למכור בתוך העירות בני העיר מעכבין עליהם מלמכור על יד על יד כדרך חנוונים ואם מכרו ביום השוק בלבד אין מונעים אותם והוא שימכרו בשוק אבל לא יחזרו על הפתחים אפילו ביום השוק. ואם יש להם מלוה בעיר מוכרים כדי פרנסתם אפילו בלא יום השוק עד שיפרעו חובם וילכו להם (ח"מ קנו, ז).

ג. רב דימי הביא גרוגרות למכור, יצא רב אדא לבדקו בהלכות שאם ת"ח הוא יעמיד לו השוק (שלא ימכור אדם אלא הוא) ולא היתה בידו (של רב דימי) תשובה ולא העמידו לו השוק ונפסדו גרוגרותיו, א"ל רב יוסף לרב דימי מי שלא השהה את הונאת בושחו של מלך אדום (ששרפו מלך מואב) לא ישהה את הונאתך, ומת רב אדא. והתאוננו החכמים על עצמם שעל ידם נענש (תוס') א' רב יוסף אמר אני קללתי. ב' רב דימי אמר על ידי נענש שהפסיד גרוגרות שלי. ג' אביי אמר ע"י נענש שהיה אומר לתלמידים עד שאתם הולכים אצל אביי לגרם עצמות לכו לרבא לאכול בשר שמן (ללמוד לשובע). ד' רבא אמר ע"י נענש שהיה אומר לטבח אני נוטל בשר לפני שלוחו של רבא (שבא לקנות עבורו) שאני גדול ממנו. ה' ר"נ בר יצחק אמר ע"י נענש שהיה רנב"י חוזר עמו השיעור לפני שדרש (רנב"י) ברבים ופעם התעכב רב אדא ולא בא אמרו התלמידים לרנב"י מדוע יושב מר ולא קם לדרוש א"ל מצפה אני שיביאו לכאן את מיטת רב אדא שמת. ומסיק דמסתברא שרנב"י הענישו.

ד. משנה: מי שהיה כותלו סמוך לכותל חבירו לא יסמוך לו כותל אחר אא"כ הרחיק ממנו ארבע אמות (ובגמרא מפרש לה). החלונות שפתוחים לחצר חבירו ובא בעל חצר לבנות כנגדם כותל צריך להגביהו מלמעלן או להשפילו מן החלונות ד' אמות (שלא יציף) וכן מכנגדן צריך להרחיק ד' אמות (שלא יאפל).

ה. למדנו ברישא דמתניתין מי שהיה כותלו סמוך וכו' ומפרש רב יהודה שמדובר בבא לסמוך מתחילה כותל לכותל חבירו צריך להרחיק ד' אמות. ורבא מפרש שהיה לו מכבר כותל רחוק ד"א ונפל ובא לבנות כותל אחר שצריך להרחיק ג"כ ד' אמות משום דישת הרגל בין שני הכתלים שמועיל להקשות קרקעית יסודות הכתלים ולא ימוטו. בד"א (שמרחיק) בכותל גינה או בעיר חדשה בכותל חצר אבל בעיר ישנה כבר נתחזקה (הארץ) ובונה כנגדו בלא הרחקה (ח"מ קנה, יב). וכן אם כותל ראובן הולך ממזרח למערב ושמועיל בא לסמוך כותל מצפון לדרום אין צריך להרחיק (שם, י"ד בהגה).

ו. בנה כותל בצד החלון (פי' שהחלון ממזרח למערב וזה מושך מצפון לדרו, באה"ג) צריך להרחיק מהחלון טפח ומגביה הכותל ד' אמות על החלון או כונס (פי' בשיפוע, סמ"ע ע"ש) ראש הכותל כדי שלא ישב עליו ויציץ ויראה. בנה כתלים משני צדי החלון צריך להיות ביניהם רוחב ד' אמות והחלון באמצע הארבע ולא יסכך על גביהם אא"כ הרחיק וכו' ד"א כדי שלא יאפיל עליו (קנז, כ"ב וכ"ג ועי"ש בהגה).

ז. מרחיקין את הסולם מהשובך של חבירו ד"א כדי שלא תקפוץ הנמיה (חיה קטנה כעין חתול) בעת שמניח הסולם ותעלה לשובך ותאכל את הגוזלות (ח"מ קנה, טז) שגם ר' יוסי שהתיר נטיעת אילן בשלו סמוך לבור חבירו מודה בנזק הבא מידו ממש, וגרמא בנזיקין אסור.

ח. מרחיקין את הכותל מן המזחלה (מרזב) של חבירו ד"א כדי שיהיה מקום לבעל המזחילה לזקוף סולם ולתקן מזחילה שלו הואיל והחזיק בה. שם, יז.

Rav Elisha Abib